

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.10.2010
COM(2010) 580 final

**RAPORT AL COMISIEI
CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU**
privind garanțiile acoperite de la bugetul general
Situația la 31 decembrie 2009

SEC(2010) 1218

**RAPORT AL COMISIEI
CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU**

**privind garanțiile acoperite de la bugetul general
Situația la 31 decembrie 2009**

CUPRINS

1.	Introducere	4
2.	Tipuri de operațiuni acoperite din bugetul UE.....	4
3.	Evenimente survenite de la ultimul raport din 30 iunie 2009	5
3.1.	Sprijin pentru balanța de plăți în favoarea statelor membre care nu fac parte din zona euro.....	5
3.2.	Asistență macro-financiară.....	6
3.3.	Euratom.....	6
3.4.	Garanție din bugetul UE pentru finanțarea externă acordată de BEI.....	6
3.5.	Mecanismul european de stabilizare financiară	6
4.	Informații privind riscurile acoperite de la buget.....	7
4.1.	Definiția riscului	7
4.2.	Riscul în raport cu statele membre.....	8
4.3.	Riscul în raport cu țările terțe.....	9
4.4.	Riscul global acoperit de la buget	10
4.5.	Evoluția riscului	10
5.	Nerespectarea obligațiilor de plată, activarea garanțiilor bugetare și arierate	12
5.1.	Plăți din resurse în numerar.....	12
5.2.	Plăți de la buget.....	12
5.3.	Activarea Fondului de garantare pentru acțiuni externe	12
6.	Fondul de garantare pentru acțiuni externe.....	12
6.1.	Recuperări	12
6.2.	Active	12
6.3.	Suma țintă	13
7.	Evaluarea riscurilor: situația economică și financiară din țările terțe cu cea mai mare expunere	13
7.1.	Obiective	13
7.2.	Metodologii de evaluare a riscurilor	13

1. INTRODUCERE

Prezentul raport urmărește monitorizarea expunerii la riscul de credit a bugetului Uniunii Europene, rezultând din garanțiile acordate și din operațiunile de împrumut implementate direct de Uniunea Europeană sau indirect prin mandatele externe ale BEI.

Raportul este prezentat în conformitate cu articolul 130 din regulamentul financiar, în temeiul căruia Comisia prezintă de două ori pe an Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la situația garanțiilor bugetare și a riscurilor corespunzătoare¹. Acesta este însoțit de un document de lucru al serviciilor Comisiei care conține un set de tabele detaliate și de note explicative („documentul de lucru”).

2. TIPURI DE OPERAȚIUNI ACOPERITE DIN BUGETUL UE

Riscurile acoperite de la bugetul Uniunii Europene („bugetul”) provin dintr-o serie de operațiuni de împrumut și garantare care pot fi împărțite în două categorii:

- împrumuturi acordate de Uniunea Europeană în scopuri macroeconomice, adică asistență macrofinanciară² („AMF”) pentru țările terțe și, în colaborare cu instituțiile de la Bretton Woods, împrumuturi pentru balanța de plăți („BDP”) prin care se acordă sprijin statelor membre din afara zonei euro care se confruntă cu dificultăți legate de balanța de plăți³; și
- împrumuturi acordate în scopuri microeconomice, adică împrumuturi Euratom și, mai ales, operațiuni de finanțare derulate de banca Europeană de Investiții („BEI”) acoperite de garanții UE⁴ în statele nemembre („finanțarea externă acordată de BEI”)⁵.

Finanțarea externă acordată de BEI, împrumuturile Euratom și împrumuturile AMF sunt acoperite din 1994 din Fondul de garantare pentru acțiuni externe („fondul”)⁶ în timp ce împrumuturile BDP sunt acoperite direct de la buget. Fondul acoperă problemele de nerespectare a obligațiilor de plată legate de împrumuturile și garanțiile la împrumuturi acordate statelor nemembre sau pentru proiecte derulate în state nemembre. Fondul a fost instituit:

¹ COM(2010)188 și SEC(2010)479 constituie raportul anterior privind garanțiile acoperite din buget la 30 iunie 2009.

² Împrumuturile AMF pot lua și forma unor granturi destinate țărilor terțe. Pentru mai multe informații în legătură cu AMF, a se vedea raportul Comisiei COM(2009)514 și SEC(2009)1279.

³ La 11 mai 2010 a fost creat un mecanism similar care acoperă toate statele membre din zona euro, Mecanismul european de stabilizare financiară (MESF, încă neactivat). Regulamentul (CE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară (JO L 118, 12.5.2010, p. 1).

⁴ Instituite ultima dată pentru perioada 1 februarie 2007 – 31 octombrie 2011 prin Decizia nr. 633/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 (care a înlocuit Decizia 2006/1016/CE a Consiliului din 19 decembrie 2006).

⁵ Cifrele referitoare la mandatele BEI sunt reproduse în tabelul A1, iar referințele la bazele legale sunt prezentate în tabelul A4 din documentul de lucru.

⁶ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 privind constituirea Fondului de garantare pentru acțiuni externe (versiune codificată), „Regulamentul privind fondul de garantare” (JO L 145, 10.6.2009, p. 10).

- pentru a oferi o rezervă de lichiditate astfel încât să se evite utilizarea unor resurse de la buget atunci când o rată dintr-un împrumut garantat nu este rambursată sau este rambursată cu întârziere; și
- pentru a crea un instrument de disciplină bugetară prin stabilirea unui cadru financiar pentru elaborarea politicii UE referitoare la garanții pentru împrumuturile acordate de Comisie și de BEI țărilor nemembre⁷.

În urma modificării⁸ în 2004 a regulamentului privind fondul de garantare, țările terțe nu mai beneficiază de acoperirea fondului în cazul în care devin state membre, iar riscul este transferat de la fond la buget. Fondul este alimentat de la buget și trebuie să fie menținut la un anumit procentaj din valoarea împrumuturilor și a garanțiilor la împrumuturi în curs acoperite din fond. Acest procentaj, cunoscut sub denumirea de rata țintă, se situează în momentul de față la 9%. În cazul în care resursele fondului sunt insuficiente, se recurge la buget.

În 2007, o modificare⁹ a regulamentului Consiliului a creat un nou mecanism de alimentare. Acesta funcționează prin transferuri anuale de la buget și implică un mecanism de uniformizare care limitează impactul utilizării resurselor fondului (a se vedea și secțiunea 5.3 de mai jos).

În contextul reexaminării intermediare a mandatului extern al BEI¹⁰, în al doilea semestru al anului 2009 s-a realizat o evaluare externă cu scopul de a analiza funcționarea fondului și a parametrilor acestuia, inclusiv rata țintă. Raportul de evaluare¹¹ a confirmat că noul mecanism de alimentare și-a îndeplinit obiectivele și că nivelurile actuale ale principalilor parametri ai fondului, în special rata țintă, sunt adecvate.

3. EVENIMENTE SURVENITE DE LA ULTIMUL RAPORT DIN 30 Iunie 2009

3.1. Sprijin pentru balanța de plăți în favoarea statelor membre care nu fac parte din zona euro

În cursul celui de al doilea semestru al anului 2009, s-au efectuat din nou plăți în cadrul asistenței financiare BDP. În iulie s-au efectuat trei noi operațiuni în valoare totală de 4,2 miliarde EUR. A treia tranșă, de 1,5 miliarde EUR, acordată Ungariei fost plătită la 6 iulie 2009. De asemenea, la 27 iulie 2009 au fost plătite prima tranșă, de 1,5 miliarde EUR, acordată României și a doua tranșă, de 1,2 miliarde EUR, acordată Letoniei. Toate aceste împrumuturi au fost finanțate „back-to-back” prin emisiune de obligațiuni de referință UE.

În 2009 s-a vărsat o sumă totală de 7,2 miliarde EUR în cadrul programului financiar BDP, ceea ce a permis UE să reinstaureze încrederea în situația financiară a celor trei țări din afara zonei euro care fuseseră afectate de criza financiară (Ungaria, Letonia și România). În medie,

⁷ Deși riscurile externe sunt acoperite în fine de garanția de la bugetul UE, fondul de garantare acționează ca instrument de protecție a bugetului UE împotriva riscului de nerespectare a obligațiilor de plată. Pentru un raport detaliat privind funcționarea fondului a se consulta COM(2006)695 și documentul de lucru al serviciilor Comisiei anexat acestuia, [SEC(2006)1460].

⁸ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2273/2004 al Consiliului (JO L 396, 31.12.2004, p. 28).

⁹ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 89/2007 al Consiliului din 30 ianuarie 2007 (JO L 22, 31.1.2007, p. 1).

¹⁰ Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind reexaminarea intermediară a mandatului extern al BEI [COM(2010) 173] și documentul de lucru al serviciilor Comisiei însoțitor [SEC(2010) 442]

¹¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/evaluation/completed/index_en.htm#external

63% din operațiunile de împrumut care au făcut obiectul unei decizii¹² au fost deja implementate. Soldul rămas va fi vărsat în 2010¹³ și 2011.

3.2. Asistență macro-financiară

În cursul celui de al doilea semestru, Consiliul a decis, la 30 noiembrie 2009, lansarea de noi operațiuni BDP pentru Armenia¹⁴, Bosnia-Herțegovina¹⁵ și Serbia¹⁶, sub formă de împrumuturi, la care se adaugă un grant în cazul Armeniei. O parte a împrumuturilor și a grantului va fi probabil vărsată în cursul celui de al doilea semestru al anului 2010.

3.3. Euratom

Cea de a treia tranșă, în valoare de 10,335 milioane USD, a unui împrumut Euratom destinat Ucrainei¹⁷ a fost plătită la 15 octombrie 2009. Împrumutul a fost finanțat back-to-back printr-un împrumut contractat din fonduri private.

3.4. Garanție din bugetul UE pentru finanțarea externă acordată de BEI

În cadrul mandatului extern 2007-2013, în cel de al doilea semestru al anului 2009 s-a înregistrat o activitate intensă atât ca număr de acorduri de finanțare semnate, cât și ca sume plătite. Între 30 iunie și 31 decembrie 2009, a fost angajată o sumă de 3 317 milioane EUR (+39%). S-a constatat și o accelerare a ritmului de eliberare a împrumuturilor, cu 1 855 milioane EUR vărsate în aceeași perioadă. La sfârșitul anului 2009, volumul total al împrumuturilor din cadrul actualului mandat se cifrează la 3 044 milioane EUR.

3.5. Mecanismul european de stabilizare financiară

În urma crizei din Grecia, Consiliul și statele membre au decis în mai 2010 adoptarea unui set de măsuri care să asigure menținerea stabilității în Europa, inclusiv crearea unui mecanism european de stabilizare financiară (MESF)¹⁸.

Mecanismul are la bază articolul 122 alineatul (2) din tratat¹⁹. Activarea sa depinde de respectarea strictă a anumitor condiții, în contextul asistenței comune din partea UE/FMI; termenii și condițiile vor fi similare cu cele ale IMF (riscul operațiunilor realizate în cadrul MESF vor fi acoperite din bugetul UE).

Celelalte măsuri sunt prevăzute direct de statele membre participante și nu implică niciun risc pentru bugetul UE:

- sprijin financiar pentru Grecia constând în împrumuturi bilaterale cumulate acordate de statele membre din zona euro, în valoare totală de 80 de miliarde EUR. Un împrumut în valoare de 30 de miliarde EUR a fost acordat de FMI în contextul unui program de asistență comun UE/FMI în valoare totală de 110 miliarde EUR.

¹² A se vedea tabelul A3a din documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

¹³ În cursul primului semestru, s-a plătit o sumă totală de 1,5 miliarde EUR, din care 500 de milioane s-au acordat Letoniei și 1 miliard României.

¹⁴ Decizia 2009/890/CE a Consiliului din 30.11.2009 (JO L320, 5.12.2009, pp. 3-5).

¹⁵ Decizia 2009/891/CE a Consiliului din 30.11.2009 (JO L320, 5.12.2009, pp. 6-8).

¹⁶ Decizia 2009/892/CE a Consiliului din 30.11.2009 (JO L320, 5.12.2009, pp. 9-11).

¹⁷ Decizia 94/179/Euratom a Consiliului din 21.3.1994 (JO L 84, 29.3.1994, pp. 41-43).

¹⁸ Regulamentul (CE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară (JO L 118, 12.5.2010, p. 1).

¹⁹ Articolul 122 alineatul (2) din tratat prevede acordarea de sprijin financiar statelor membre care se confruntă cu dificultăți cauzate de circumstanțe excepționale, incontrollabile de către statele membre.

- a fost creată Facilitatea europeană pentru stabilizare financiară (FESF), cu o capacitate de 440 de miliarde EUR. Aceasta este garantată pro rata de către statele membre participante.

4. INFORMAȚII PRIVIND RISCURILE ACOPERITE DE LA BUGET

4.1. Definiția riscului

Riscurile suportate de la buget derivă din valoarea rămasă a capitalului și a dobânzilor aferente operațiunilor de garantate.

Nerambursările sunt acoperite din fond atunci când sunt implicate țări terțe (55% din suma totală datorată garantată la data de 31 decembrie 2009) și direct din buget atunci când sunt implicate state membre (împrumuturile BDP și împrumuturile către sau în beneficiul proiectelor din statele membre reprezintă restul de 45% din suma totală rămasă garantată de la buget). Proporția ridicată de împrumuturi garantate acordate statelor membre este rezultatul extinderilor²⁰ și al activării mecanismului UE de sprijin financiar pe termen mediu pentru statele membre din afara zonei euro (mecanismul BDP).

În sensul prezentului raport, se utilizează două metode pentru evaluarea riscurilor suportate de la buget (fie în mod direct, fie indirect, prin intermediul fondului):

- metoda de calcul a sumei totale a capitalului datorat pentru operațiunile în cauză la o dată anume, inclusiv dobânda acumulată. Această metodă permite determinarea valorii totale a riscului suportat de la buget la o anumită dată pentru toate obligațiile viitoare de plată, indiferent de scadența acestora și de faptul că sunt sau nu acoperite din fond (a se vedea tabelul 1 de mai jos).
- abordarea bugetară definită drept „riscul anual suportat de la buget” se bazează pe calculul sumei maxime pe care UE ar trebui să o plătească în cursul unui exercițiu financiar, presupunând că în cazul niciunui împrumut garantat nu s-a respectat obligația de plată²¹. Riscul anual suportat de la buget este evidențiat în tabelul A2 din documentul de lucru.

²⁰ În conformitate cu articolul 1 al treilea paragraf din Regulamentul privind fondul de garantare, în momentul în care o țară devine stat membru, riscul legat de împrumuturi se transferă de la fond la buget.

²¹ În scopul acestui calcul, se presupune că, în cazul împrumuturilor nerambursate, se iau în considerare numai sumele scadente și nu soldul total (a se vedea și secțiunea 1 din documentul de lucru).

Tabelul 1: Totalul sumelor datorate acoperite la 31 decembrie 2009, în milioane EUR

	Capital datorat	Dobânzi acumulate	Total	%
<u>State membre*</u>				
AMF	90	0	90	<1%
Euratom	427	3	430	2%
BDP	9 200	104	9 304	31%
BEI	3 533	36	3 570	12%
<u>Subtotal state membre</u>	13 250	143	13 393	45%
<u>Tări tert*</u>				
AMF	495	2	497	2%
Euratom	54	0	54	<1%
BEI	15 691	119	15 810	53%
<u>Subtotal țări tert*</u>	16 239	122	16 361	55%
Total	29 489	265	29 754	100%
* Acest risc este acoperit direct de la buget. Sunt, de asemenea, incluse împrumuturile AMF, Euratom și BEI acordate înainte de aderarea la UE.				
** Acest risc este acoperit din fond.				

Tabelele A1, A2, A3 și A4 din documentul de lucru furnizează informații mai detaliate cu privire la aceste sume datorate, în special în ceea ce privește plafoanele, sumele vărsate sau ratele de garantare.

Prin comparație cu situația la 30 iunie 2009, suma totală a capitalului și dobânzilor datorate acoperite de la buget a crescut cu 6 077 milioane EUR și reprezintă 29 754 milioane EUR. Această creștere se datorează în principal sumei de 4,2 miliarde EUR plătite în cadrul facilității BDP, precum și creșterii ritmului de plată al BEI (1,8 miliarde EUR în al doilea semestru al anului 2009).

4.2. Riscul în raport cu statele membre

Riscurile actuale în raport cu statele membre rezultă din împrumuturile acordate anterior aderării și din activarea facilității pentru balanța de plăți.

La începutul anului 2010, raportat la statele membre bugetul va suporta un risc maxim în valoare de 890,1 milioane EUR (reprezentând sumele datorate în 2010 și presupunând că

împrumuturile nerambursate nu sunt rambursate în ritm accelerat). Tabelul 2 indică faptul că România și Ungaria sunt clasate pe primul și pe al doilea loc printre statele membre în ceea ce privește sumele datorate.

Tabelul 2: Clasificarea statelor membre după expunerea lor raportat la riscul maxim suportat de la buget la începutul anului 2010 (milioane EUR)

Clasament	Țară	Risc maxim (milioane EUR rotunjite)	% din riscul total maxim
1	România	279,6	31,4%
2	Ungaria	196,3	22,1%
3	Bulgaria	88,0	9,9%
4	Republica Cehă	82,0	9,2%
5	Polonia	80,5	9,0%
6	Republica Slovacă	65,6	7,4%
7	Letonia	60,2	6,8%
8	Slovenia	20,8	2,3%
9	Cipru	9,7	1,1%
10	Lituania	5,7	0,6%
11	Estonia	1,0	0,1%
12	Malta	0,7	0,1%
	Total	890,1	100,0%

Riscurile în raport cu statele membre se referă la împrumuturile BEI, AMF și Euratom acordate înainte de aderarea la UE și la împrumuturile din cadrul facilității BDP.

4.3. Riscul în raport cu țările terțe

La începutul 2010, raportat la țările terțe fondul va suporta un risc anual maxim în valoare de 1 234 milioane EUR (reprezentând sumele datorate în 2010 și presupunând că împrumuturile nerambursate nu sunt rambursate în ritm accelerat). Primele zece țări clasificate în funcție de totalul sumelor datorate sunt enumerate în tabelul de mai jos. Acestea reprezintă 64% din riscul suportat de fond. Situația economică din aceste țări este analizată și comentată în documentul de lucru.

Tabelul 3: Clasificarea primelor zece țări terțe după expunerea raportat la riscul maxim suportat din fond la începutul anului 2010 (milioane EUR)

Clasament	Țara	Risc maxim (milioane EUR rotunjite)	% din riscul maxim total
1	Turcia	343,9	21,8%
2	Egipt	202,8	12,9%
3	Maroc	152,2	9,7%
4	Tunisia	149,1	9,5%
5	Africa de Sud	89,3	5,7%
6	Liban	70,6	4,5%
7	Brazilia	63,1	4,0%
8	Serbia	61,5	3,9%
9	Siria	56,9	3,6%
10	Iordania	44,2	2,8%
Totalul celor 10 țări		1 233,6	78,3%

Fondul acoperă împrumuturile garantate acordate unui număr de 44 de țări, cu scadențe până în 2039. Tabelul A2 din documentul de lucru conține detalii privind fiecare țară.

4.4. Riscul global acoperit de la buget

În total, bugetul va acoperi în 2010 o sumă de 2 465 de milioane EUR, reprezentând sumele datorate în cursul perioadei respective, din care 36% sunt datorate de statele membre (a se vedea tabelul A2 din documentul de lucru).

4.5. Evoluția riscului

- Mecanismul de sprijin pentru balanța de plăți

În al doilea semestru al anului 2009, economia globală a început să se stabilizeze după o perioadă de declin semnificativ. Condițiile de pe piețele financiare au continuat să se amelioreze. Cu toate acestea, intensitatea crizei internaționale a continuat să aibă efecte asupra statelor membre și mai ales asupra celor care încă nu au adoptat moneda euro. Activarea în decembrie 2008 a mecanismului de asistență financiară pe termen mediu al UE

(BDP) a ajutat o parte dintre aceste țări să reinstaureze încrederea investitorilor. În decembrie 2008²² și în mai 2009²³ plafonul general al mecanismului a fost majorat la 50 de miliarde EUR, pentru a permite Uniunii Europene să dea curs rapid eventualelor cereri de asistență BDP.

- Mecanismul european de stabilizare financiară (MESF)
- Asistența financiară în cadrul MESF poate lua forma unui împrumut sau a unei linii de credit garantate de la bugetul UE. Conform concluziilor Consiliului Ecofin, plafonul general al mecanismului se limitează la 60 de miliarde EUR²⁴, dar limita legală este stabilită la articolul 2 alineatul (2) din regulamentul Consiliului, care limitează suma datorată la marja disponibilă în cadrul plafonului de resurse proprii²⁵. Mecanismul nu a fost încă activat.
- Împrumuturi pentru asistență macrofinanciară

Împrumuturile AMF acordate țărilor terțe au făcut obiectul unor decizii individuale ale Consiliului²⁶, iar de la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, al unor decizii ale Parlamentului European și ale Consiliului.

- Împrumuturi Euratom

Împrumuturile Euratom acordate statelor membre sau anumitor țări terțe eligibile (Federația Rusă, Armenia, Ucraina) au un plafon de 4 miliarde EUR, din care s-au folosit deja aproximativ 85%. Marja rămasă este de aproximativ 600 de milioane EUR.

Plata celei de a treia și ultime tranșe (10,3 milioane USD) din cadrul acordului de împrumut pentru proiectul K2R4 din Ucraina a avut loc la 12 octombrie 2009.

- Împrumuturile acordate de BEI

Mandatul general anterior al BEI pentru perioada 2000-2007 a expirat la 31 iulie 2007. La acea dată fuseseră semnate contracte care corespund unui total de 98% din plafonul global în cadrul acestui mandat (20 060 milioane EUR – a se vedea tabelul A5 din documentul de lucru). La 31 decembrie 2009, o sumă totală de 3 988 de milioane EUR rămăsese de vărsat în cadrul acestui mandat, sumă care poate fi încă plătită cu garanție din partea UE în termen de 10 ani de la încheierea mandatului; la sfârșitul acestei perioade, sumele neplătite nu vor mai putea beneficia de garanția UE.

²² Regulamentul (CE) nr. 1360/2008 al Consiliului din 2 decembrie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 332/2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre (JO L352, 31.12.2008, pp. 11-11).

²³ Regulamentul (CE) nr. 431/2009 al Consiliului din 18 mai 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 332/2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre (JO L128, 27.5.2009, pp.1-2).

²⁴ Cf. comunicatului de presă privind reuniunea extraordinară a Consiliului Ecofin, 9/10 mai 2010 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/114324.pdf).

²⁵ Regulamentul (CE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de creare a Fondului de coeziune (JO L 118, 12.5.2010, p. 1).

²⁶ De la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, procedura de decizie a devenit procedura legislativă normală.

În urma propunerii Comisiei de modificare a cadrului juridic al mandatului extern al BEI pentru perioada rămasă din actuala perspectivă financiară 2007-2013²⁷, Parlamentul și Consiliul trebuie să adopte o decizie înainte de 31 octombrie 2011. Garanția UE este limitată la 65% din suma totală a creditelor vărsate și a garanțiilor acordate în cadrul operațiunilor de finanțare ale BEI, după scăderea sumelor rambursate și adăugarea tuturor sumelor conexe, cu un plafon maxim de 27 800 de milioane EUR²⁸. O sumă totală de 11 928 de milioane EUR fusese semnată la 31 decembrie 2009 în cadrul acestui mandat, din care 8 884 milioane EUR au rămas nevărsate până la acea dată (a se vedea tabelul A6 din documentul de lucru).

5. NERESPECTAREA OBLIGAȚIILOR DE PLATĂ, ACTIVAREA GARANȚIILOR BUGETARE ȘI ARIERATE

5.1. Plăți din resurse în numerar

Comisia recurge la resursele sale în numerar pentru a evita întârzierile și costurile asociate cu gestionarea operațiunilor sale de împrumut atunci când un debitor se află în întârziere de plată²⁹.

5.2. Plăți de la buget

Nu a fost solicitat niciun credit în temeiul articolului 01 04 01 din buget (linia p.m.), „Garanțiile Comunității Europene pentru operațiunile de împrumut”, deoarece nu s-a înregistrat nicio neplată în a doua jumătate a anului 2009.

5.3. Activarea Fondului de garantare pentru acțiuni externe

În caz de întârziere a plății de către un beneficiar al unui împrumut către o țară terță acordat sau garantat de UE, se recurge la fond pentru acoperirea neplății în termen de trei luni de la data scadenței plății³⁰.

În a doua jumătate a anului 2009 nu s-a recurs la Fond.

6. FONDUL DE GARANTARE PENTRU ACȚIUNI EXTERNE

6.1. Recuperări

La 31 decembrie 2009 nu existau arierate de recuperat.

6.2. Active

La 31 decembrie 2009, activele nete³¹ ale fondului erau în valoare de 1 333 590 221 EUR.

²⁷ COM(2010) 174 din 21 aprilie 2010.

²⁸ Defalcat într-un plafon de bază în sumă maximă fixă de 25 800 milioane EUR și un mandat opțional de 2 000 milioane EUR. Activarea mandatului opțional poate fi decisă de Parlamentul European și de Consiliu în contextul revizuirii de la mijlocul mandatului.

²⁹ A se vedea articolul 12 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților Europene (JO L 130, 31.5.2000, 1-12).

³⁰ Pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunea 1.4.3 din documentul de lucru.

³¹ Activele totale ale Fondului, minus cheltuielile acumulate (BEI și audit).

6.3. Suma țintă

Fondul trebuie să atingă un nivel corespunzător (suma-țintă), stabilit la 9% din totalul capitalului împrumutat restant care rezultă din fiecare operațiune, la care se adaugă dobânda acumulată. Raportul dintre resursele fondului (1 333 590 221 EUR) și angajamentele restante³² (16 360 727 665 EUR), în sensul regulamentului de instituire a fondului a înregistrat o ușoară scădere, de la 8,39% la 30 iunie 2009 până la 8,15% la 31 decembrie 2009.

La sfârșitul anului 2009, resursele fondului erau mai scăzute decât suma-țintă. În conformitate cu regulile de alimentare prevăzute prin Regulamentul privind fondul de garantare, în proiectul preliminar de buget pe 2011 a fost inclus un provizion de 138 880 000 EUR. Această sumă va fi plătită din buget către Fond la începutul lunii ianuarie 2011.

7. EVALUAREA RISCURILOR: SITUAȚIA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ DIN ȚĂRILE TERȚE CU CEA MAI MARE EXPUNERE

7.1. Obiective

Secțiunile anterioare ale raportului conțin informații privind aspectele cantitative ale riscului suportat de la buget raportat la țările terțe. Cu toate acestea, calitatea riscurilor, care depinde de tipul de operațiune și de situația împrumutaților (a se vedea secțiunea 4.3) trebuie de asemenea evaluată.

7.2. Metodologii de evaluare a riscurilor

Evaluarea riscului prezentată în documentul de lucru se bazează pe informațiile referitoare la situația economică și financiară, ratinguri și alte fapte cunoscute în legătură cu țările cărora li s-au acordat împrumuturi garantate. Evaluarea nu include estimări ale pierderilor și ale recuperărilor, care sunt în mod inevitabil extrem de incerte.

Indicatorii riscurilor de țară care figurează în tabelele din documentul de lucru arată evoluția riscului de nerambursare. Această analiză este prezentată în secțiunea 2 a documentului de lucru pentru țările care au cel mai ridicat grad de risc și de expunere pentru buget în 2009 și pentru țările care reprezintă un risc direct pentru buget (împrumuturi AMF și Euratom).

³² Inclusiv dobânzile acumulate.